

Estimat Calders:

He esperat alguns dies a contestar la teva lletra del 12, perquè, en fer-ho, volia poder-te donar la meva nova adreça. Però fins ahir no em fou possible resoldre definitivament l'afer de la nostra estada al camp durant els tres o quatre mesos vinents. I vaig tenir la sort de resoldre-ho d'una manera immillorable. Des de dimecres de la setmana ~~que~~ que ve viurem en un "cottage" de fusta, dins d'un bosc de "maples" (aurons, per dir-t'ho en el nostre bell mediterraneu), a cent metres d'un llac de debó i tindrem per únics veïns la gent de la "farm" que ens ha llogat la caseta. No et pots imaginar un lloc més tranquil i més bell, en una regió de llacs ~~verdants~~ i pujols boscosos situada a New Jersey, a unes tres hores de Nova York en tren. Després d'haver corregut el risc de quedar-nos al lloc de Brooklyn on hem viscut aquest mes de maig, estem que no hi veïem d'alegria.

No, home, no t'ha de saber greu haver-me dit em que em dius sobre l'elf. Ja saps que no m'agrada la llogateria, i, per altra banda, és exactament el que en penso jo. L'elf és petit al costat de les figures de Morsias i Adila. La ciutat més gegantina d'aquest món, per paradoxa, m'ha donat, fins ara, l'ésser més petit de la meva poesia, amb una visió i una música peculiars i insospitades. Trobo que està bé que sigui així. Jo no hi puc res contra la meva poesia: ve i se'n va, i jo, pobre de mi!, haig de restar sol, esperant la nova represa. No podem estar-nos-en, però els poemes no s'haurien de comparar, perquè cadascun té una vida i una dimensió pròpies, i, en darrer terme, el que compta és l'obra completa, el cicle acabat. ~~En~~ Dintre la meva obra, jo veig l'elf com un poema de transició, i en aquest sentit era inevitable. Ara estic treballant en una obra ~~unipersonal~~ que, en la meva prosa, equivaldrà, si pel camí no m'estavella, a allò que "Morsias i Adila" representa en la meva poesia. Es tracta de reactualitzar l'Odissea, la figura d'Ulisses. Això és molt ~~avui~~ ~~avui~~ dir però per aconseguir fer-me una obra d'autèntica creació no cal pas que ~~signifiqui~~ ~~què~~ ~~significa~~. Haig de donar el meu "Odisseu". Hi treballa amb empena i amb joia. Tu en coneixes el lluc inicial, "Nausica", que ha estat completada ja amb "Calipso" i "Penèlope" i formen, juntes, les tres imatges de l'altar major del temple que encara no existeix. La setmana passada vaig escriure la mort de Laertes, ara estic treballant en el gos "Argos" i, immediatament, seguiré amb la figura ~~de~~ ~~de~~ "Euriclea", la vella serventa. Després vindrà Polifem, Circe, les Sirenes, la personalització dels elements, el foc, l'aire, la mar, etc. La fidelitat als grecs hi serà, com en Morsias, només en les arrels profundes, perquè ~~vull~~ vull fer Ulisses tan modern com Morsias... i tan antic.

La d'en Terrades, realment, és una notícia sensacional. Encara no entenc com s'ho deuen haver fet per a amuntegar una quantitat tan impressionant de pesos. Però sóc escèptic sobre la qualitat del que pugui escriure ara que s'ha "retirat". Això de: primer fer diners i després escriure és una mala cosa. L'escriure, quan hi ha un missatge a donar, és primer que tot. No crec en la literatura dels jubilats, com no crec en els pintors del diumenge. Però en Terrades no era, i no és, un comerciant. Per a ell, com per a tot artista, la vida no té sentit sense consciència de creació. O es viu per a Déu o es viu per al Cèsar.

Ahir vaig rebre de Barcelona, per avió, la revista "Occident", que no és altra cosa que "Antologia" sota un nou format, un altre títol i més garbellada de text. S'hi publica el meu "Requiem" i l'estudi sobre la meva poesia que va escriure en Ribera l'any passat i que un dia, em sembla, et vaig donar a llegir. M'ha fet molta il·lusió veure-ho. En Ribera em diu que "Odisseu" (Nausica, Penèlope i Calipso) es representarà a Barcelona la tardor vinent, i que ja estan assajant els papers. Ho faran al jardí, molt gran, d'un amic seu. Calipso serà encarnada per la meva traductora al italià, Adele Faccio, i Penèlope per la Ma. Dolors Orriols. Quina ràbia farà ésser-ne tan lluny!

Ara va per a la Rosa. Ens dius, Rosa, que la teva maternitat és

T'inclo dos poemes escrits recentment i d'inspiració ben contrària. M'és encara, amb d'altres ja escrits i el que avui venint, formaran el volum que durà el títol de "l'elf del pont de Brooklyn". És una poesia que deixo que s'faci en mi, sola.

inquieta. La teva inquietud, comparada amb la de la senyora Garofala durant vint anys, no és res. Aquesta pobre signora s'ha ~~passat~~ passat la vida, ens contava un dia mig en calabrès, mig en anglès, amb un fill al ventre, un altre de Barcelona al ventre i un altre agafat de la mà. Amb avortaments i tot, n'ha tingut humanitats catorze. Ja sé que això no és un consol, però pensa, pensa en la pobre ~~frana~~ Garofala i et sentiràs un xic reconfortada. Amen.

Odissèiques abraçades del teu,

Apunta la nova madrega:

c/o. V. E. Jump
Newton, N.J.
R.D. 1

L. Gustafson

Rosa, germana en inquietuds.
A aquests homes, els és molt
fàcil el recomfortar - nos...
tells noi! Però nosaltres ens
comprenem, oi? Supero que el
meu gendre i la meua nora són
tan martiritzadors per tu com
per a mi els teus. Això sí, són
molt macos. A veure quan
enviaren un retrat de la nena.
Abraçades penèlopiques

Rosa